

ASPECTE PRIVIND SITUAȚIA MINORITĂȚII CEHE
DIN JUDEȚELE
CARAȘ ȘI SEVERIN (1944-1948)

Eusebiu Narai*

Cuvinte cheie: minoritate, cehi, colonist, tradiții
Keywords: minority, czechs, colonist, traditions

Poziția geografică și statutul juridic distinct, tradițiile culturale și realitățile confesionale, la care se adaugă, după 1718, tendințele reformiste ale Coroanei, menite să pună în valoare, economic, militar sau politic, avantajele oferite de noua provincie au asigurat Banatului o situație particulară, acesta devenind o adevărată arie de convergență a civilizațiilor și influențelor culturale, punct de întâlnire a culturii occidentale cu cea a Europei centrale și sud-estice, într-un spațiu și un timp în evoluție spre modern, care dislocă tradiționalul, deseori cu brutalitate, accelerează ritmul istoric, provocând rapide și ample prefaceri¹. După primul război mondial, în condițiile împărțirii Banatului între statele succesoare ale monarhiei austro-ungare, vom vorbi doar despre populația Banatului românesc, pentru care există la îndemână statistic².

Recensământul din anul 1930 este considerat a fi primul recensământ al României întregite, făcut pe baze absolut științifice. El oferă un total de 18.057.028 locuitori pentru România. Potrivit acestuia, populația totală a Banatului românesc se ridică la cifra de 962.932, din care pe județe: Caraș – 200.929 locuitori, Severin – 239.586 locuitori și Timiș-Torontal – 499.443 locuitori, la care mai adăugăm populația celor 11 așezări sud-mureșene din județul Arad necuprinse în suma inițială, și anume 22.974 locuitori. În mediul

---

* Universitatea de Vest Timișoara, Facultatea de Litere, Istorie și Teologie, b-dul Vasile Pârvan, nr. 4, e-mail: mnarai@yahoo.com

¹Nicolae Bocșan, *Contribuții la istoria iluminismului românesc*, Timișoara, 1986, p. 8; vezi în acest sens J. J. Ehrler, *Banatul de la origini până acum –1774*, Timișoara, 1982, p. 166.

² Ioan Hațegan, *Populație și habitat în Banatul secolelor XVIII-XX*, în *AMN*, 32 (II), 1995, p. 164.

rural trăiau 789.379 locuitori, iar în cel urban 173.553 locuitori răspândiți în cele 7 orașe (Reșița – 19.868, Oravița – 9.585, Lugoj – 91.580, Aradul Nou – 6.064, Caransebeș – 8.704, Orșova – 81.591, Lipova – 6.000, Timișoara – 91.580). Naționalitățile existente în Banat acum sunt în număr de 17, plus alții și neidentificați³:

Naționalitatea	Număr locuitori total	Procentaj %
Români	514.035	54%
Germani	241.626	23,7%
Maghiari	99.233	10,4%
Sârbi, croați, sloveni	40.525	4,3%
Țigani	17.883	1,9%
Cehi și slovaci	14.110	1,5%
Evrei	11.299	1,2%
Bulgari	10.013	1,1%
Ruteni	3.886	0,4%
Ruși	1.599	0,2%
Polonezi	594	-
Turci	171	-
Greci	27	-
Armeni	19	-
Albanezi	11	-
Huțani	7	-
Tătari	3	-
Alții	6.975	0,7%
Neidentificați	820	-

³ *Ibidem*, p. 165-166; vezi și *Recensământul general al populației României din 29 decembrie 1930*, I, p. XXIV, XXVI, XXVIII.

Conform unor statistici oficiale, la începutul anului 1939 Ținutul Timiș avea 1.748.648 locuitori, dintre care 307.051 la orașe și 1.440.797 la sate, repartizați pe județe în felul următor: Arad – 428.114 locuitori, Caraș – 202.665 locuitori, Hunedoara – 336.466 locuitori, Severin – 245.543 locuitori și Timiș-Torontal – 516.166 locuitori⁴. *Recensământul* din 6 aprilie 1941 prezintă o cifră totală a populației bănățene de 1.235.224 de locuitori, cifră în care se includ și refugiații din teritoriile românești ocupate abuziv în urma Dictatului de la Viena. Au sosit în număr mare refugiați din Transilvania de Nord, dar majoritatea se reîntorc după 1945. Numeroși intelectuali din Cluj-Napoca și-au găsit refugiul în Timișoara. La Biled s-au stabilit moți și crișeni. În timpul războiului se modifică și numărul bulgarilor din Banat. Astfel, în 1943, peste 20 de familii de bulgari părăsesc Banatul, formând în Bulgaria localitatea Bardanski Geran. După 30 august 1940 (Dictatul de la Viena), sunt plasați în localitățile Câmpiei Banatului o mică parte din foștii locuitori români din Cadrilater, dar și cei originari din Banatul sârbesc și Macedonia (aromâni). S-au așezat macedoromâni în Săcălaz, Dudeștii Noi și Becicherecu Mic. Români din Iugoslavia au format colonii în Lovrin, Periam și Lenauheim. Pierderile în război și scăderea natalității au dus la o micșorare cu aproape 38.000 de persoane în numai patru ani (1941-1945). În intervalul 1930-1941, media natalității pe întregul Banat a fost de 17,8‰, iar mortalitatea de 18,0‰, rezultând un deficit geodemografic de 0,2‰. După încheierea războiului, o mică parte din populația germană (membrii SS) din Banat se alătură trupelor germane, luând calea Germaniei. Au fost deportați în Uniunea Sovietică o serie de cetățeni, soldați și ofițeri minoritari (deportarea germanilor și evreilor). O parte din cehii și slovacii din Banat (aproape 3.000 de persoane) se repatriază în Cehoslovacia, unde se stabilesc în sate din Boemia și Slovacia, părăsite de germani⁵.

Conform unor statistici, la sfârșitul anului 1944 și începutul anului 1945 populația Banatului era formată din: români – 40%, germani – 20%, maghiari – 15%, slavi (sârbi, bulgari, slovaci) – 15%, evrei – 3%, alte naționalități (italieni, turci, țigani, francezi) – 7%⁶. Județul Caraș avea 191.233 locuitori,

---

⁴ *Vestul*, Timișoara, anul X, nr. 2288, 12 martie 1939, p. 6.

⁵ Remus Crețan, *Etnie, confesiune și opțiune electorală în Banat*, ed. a II-a, Timișoara, 2006, p. 46.

⁶ Serviciul Județean Timiș al Arhivelor Naționale (în continuare SJTAN), fond *Comitetul Regional PCR Banat*, d. 1/1944, f. 47.

dintre care: români – 140.607 (73,5%), germani – 16.016 (8,3%), maghiari – 3.319 (1,7%), sârbi – 9.368 (4,8%), croați – 8.094 (4,2%), cehi – 6.675 (3,4%), slovaci – 1.541 (0,8%), evrei – 223 (0,1%), țigani – 4.729 (2,4%) ș.a.m.d.⁷ Din păcate, nu deținem informații precise privind populația județului Severin în același interval de timp. Impactul social al reformei agrare (martie 1945), care a expropriat terenurile mai mari de 50 ha, și faptul că în timpul secetei din anii 1946-1947 Banatul nu a fost atins au determinat stabilirea a numeroase familii de români din zona Moldovei în special în satele părăsite de germani. În această perioadă sosesc și numeroși români din județul Hunedoara (doar din satul Boz s-au așezat circa 60%), din Crișana și din Oltenia, respectiv din zone învecinate Banatului. Migrează și români din Muntenia și persoane din URSS, toți așezându-se în zona de câmpie. Plata despăgubirilor de război Rusiei (2 miliarde lei) și staționarea trupelor sovietice (până în 1958) au afectat economic și social Banatul⁸. *Recensământul* din 25 ianuarie 1948 relevă următoarele aspecte: o populație totală de 1.220.552 de locuitori și o densitate a populației de 57 loc./kmp. Populația urbană a crescut cu 7.000 de locuitori, prin faptul că Sânnicolau Mare a fost declarat comună urbană. Structura etnică a populației indică în continuare ponderea majoritară a românilor (60,1%), urmați de germani (17,2%), maghiari (12,8%), sârbi și croați (4,0%) și alte minorități (5,9%)⁹. Județul Caraș număra, acum, 187.322 locuitori (144.500 români, 4.685 maghiari, 14.780 germani, 72 evrei etc.), iar județul Severin – 232.612 locuitori (194.365 români, 14.145 maghiari, 13.689 germani, 342 evrei ș.a.)¹⁰.

***

Europa ultimelor secole a fost marcată de două mișcări contradictorii: conștientizarea comunităților lingvistice și confesionale multiple și dobândirea sentimentului de identitate națională. Prima mișcare a dat naștere la plurilingvism și interculturalitate. Condițiile politico-economice, sociale și culturale din secolul al XX-lea a făcut dificilă abordarea problemelor etnice și

⁷ Serviciul Județean Caraș-Severin al Arhivelor Naționale (în continuare SJCSAN), fond *Prefectura județului Caraș – Serviciul Administrativ*, d. 20/1944, f. 21.

⁸ Remus Crețan, *op.cit.*, p. 46-47.

⁹ *Ibidem*, p. 47.

¹⁰ A. Golopenția, D. C. Georgescu, *Populația R.P.R. la 25 ianuarie 1948*, București, 1948, p. 41.

confesionale în întreg spațiul sud-est european, fiind foarte dificil de realizat un echilibru între tradițiile locale și influențele externe. Banatul, însă, nu prezintă forme tipice naționalismului extrem, datorită unei conviețuiri exemplare între majoritari și minoritari. În Banat întâlnim relații complexe între majoritari și minoritari, respectiv întâlnim o interculturalitate tipică pentru sud-estul Europei. Pentru a studia patrimoniul cultural bănățean trebuie să relevăm importanța economico-socială a migrațiilor din sec. al XVIII-lea și mutațiile apărute după trecerea de la dominația turcească la cea habsburgică. Fiecare element etnic și-a lăsat o puternică amprentă pe diversitatea și complexitatea culturală actuală¹¹. Termenul de „diversitate culturală” este folosit, de obicei, ca o descriere a compoziției demografice a unei societăți oarecare, în timp ce atunci când discutăm de „multiculturalism”, „multietnicitate” și „pluriconfesionalitate” ne referim, îndeosebi, la implicațiile politice și cele de planificare demografică. În acest sens, „multiculturalismul” nu este o simplă descriere a numărului de limbi vorbite dintr-o anumită regiune geografică, cum este Banatul, sau dintr-o anumită țară, ci un scop care face posibil ca diferite grupuri culturale să trăiască laolaltă pe soclul unei politici oficiale centrale sau locale. Relațiile existente între grupul predominant sau majoritate (români) și minoritățile din regiunea studiată ne determină să constatăm diferitele forme pe care le poate prezenta factorul politic. Deoarece după anul 1918 societatea bănățeană a fost guvernată sub umbrela culturală românească, majoritatea grupurilor etnice și-au putut menține propria limbă, tradițiile familiale și religioase. Pluralismul cultural determină multiculturalismul. Acesta din urmă a găsit un spațiu tipic de dezvoltare în Banat, datorită politicii oficiale promovată sub administrații diferite (austriacă, maghiară și românească) din secolul al XVIII-lea și până în prezent. În acest context, rădăcinile pluralismului cultural ar trebui căutate în Banat cu câteva secole în urmă¹². Conceptul de minoritate națională nu poate fi înțeles decât pe baza precizării corelațiilor existente între națiune, naționalitate și grup etnic.

Națiunea este asociată influenței factorilor politici, identificați, la rândul lor, cu ideea de stat. În sens restrâns, națiunea accentuează relația culturală a unui grup specific de oameni și reprezintă grupul de oameni care ocupă un spațiu geografic în care acceptă valori particulare comune; aceste valori sunt de primă importanță atât în alegerea teritoriului, cât și în organizarea lui ca stat

---

¹¹ Remus Crețan, *op.cit.*, p. 30.

¹² *Ibidem*, p. 28.

distinct. O serie de factori obiectivi (origine comună, limbă, religie, tradiții etc.) sau subiectivi (rolul afilierii naționale a persoanelor în zonele bilingve de graniță, afilierea în spațiile dintre regiunile unde există o limbă comună specifică unor națiuni diferite etc.) pot transforma națiunea în timp. Naționalitatea presupune caractere obiective diferite față de alte grupuri de populație, sentimente de separare și de identitate etnică. Grupurile etnice sunt, adeseori, lipsite de suveranitate, fapt care determină ca numeroase naționalități să-și schimbe forma de acțiune într-o luptă pentru transformarea lor în națiuni reale. Comunitățile care nu au un obiectiv bine determinat și care nu se bazează pe probleme subiective în cadrul naționalităților, dar care dispun de anumite cunoștințe istorice proprii și de o conștiință națională se numesc grupuri etnice. Un grup etnic este un grup social care are o altă limbă sau, cel puțin, un dialect diferit de celelalte etnii. Grupul etnic prezintă o unitate între membrii săi, o cultură individuală și un nume particular. Ajung doar două particularități din cele menționate mai sus, și grupul de oameni poate fi considerat grup etnic. De obicei, aceste grupuri nu sunt numeroase și ocupă spații economice restrânse, cunoscute sub numele de „sfere de umbră”. Grupul etnic este un termen referitor la diviziunea pe verticală dintr-o societate, fiind parte componentă a unei populații mai numeroase, posedând însă o cultură proprie. Membrii unor astfel de grupuri au origine comună, reală sau imaginară, și pot fi diferențiați prin rasă, religie, origine națională, ori unele combinații între aceste elemente definitorii. Existența unor astfel de grupuri etnice este rezultatul migrațiilor, iar procesele de asimilare și de integrare ale acestora sunt strâns legate de distingerea și persistența legăturilor etnice. Dacă există grupuri minoritare pe teritoriul unei țări, acestea sunt părți componente ale națiunilor independente și poartă numele de minorități naționale.

Este necesar a se preciza și termenul cu utilizare generală, etnia. Ea poate cuprinde fie națiunea dominantă, fie o singură minoritate. În cadrul unei națiuni sunt mai multe etnii sau grupuri etnice. Etnia este o populație desemnată de un nume sau etnonim, care se bazează pe aceeași origine, tradiție culturală comună, întărită de o conștiință de apartenență la același grup. Unitatea etniei se sprijină pe o limbă, un teritoriu și o istorie identice¹³.

Deosebirea doctrinară între „naționalități” și „minorități” s-a format în timpul monarhiei austro-ungare, pe teritoriul căreia două minorități cartelate dominau numeroase popoare care, ca și întreg, erau majoritare acestora. După

---

¹³ *Ibidem*, p. 20-21.

Tratatul de la Trianon, situația s-a schimbat, elementul românesc fiind superior numeric maghiarilor și germanilor din Banat, Crișana, Maramureș și Transilvania. A devenit, astfel, necesară denumirea de „minorități naționale”, primul element (minoritatea) referindu-se la raportul numeric dintre popoarele conviețuitoare, cel de-al doilea (națională) recunoscând entitatea națională a minoritarilor, cu toate drepturile care decurg din aprecierea entității ei naționale. În sens larg, minoritățile naționale ar corespunde grupurilor de populație ale unui stat, diferite de majoritatea semenilor săi prin apartenența națională și prin faptul că nu ocupă un teritoriu politic și administrativ specific în interiorul statului respectiv¹⁴.

***

Cehii au fost așezați în șapte localități din sud-estul Banatului românesc, ocupându-se mai ales cu lucrul la pădure și cu mineritul. Au prezentat o relativă izolare culturală și social-economică¹⁵.

În secolele XVIII-XIX, alături de germani au fost colonizați în Banat și cehi. De obicei, cehii au fost racolați ca muncitori în domeniul minier, siderurgic (Ferdinand, Nădrag, Rusca Montană, Steierdorf etc.) și în porturile dunărene (Orșova, Moldova Veche). Cehii care au conviețuit cu germanii au fost germanizați. Marea masă a cehilor a sosit în prima jumătate a secolului al XIX-lea ca specialiști în domeniul minier pentru localitățile de la Clisura Dunării, Anina și împrejurimi și Reșița. Grupuri importante au fost așezate ca muncitori forestieri în câteva sate din sud-estul Banatului unde astăzi formează majoritatea populației. Ei sunt originari din localitățile Depresiunii Praga, spațiul montan înconjurător acesteia și chiar din regiunea Boemia.

La recensământul din 1900, cehii din Banat reprezentau 1% din populația Banatului, cu o concentrare în sud-estul Banatului, în cea mai mare parte în Munții Almăjului. Principalele nuclee s-au creat în hotarul localităților românești, în areale montane izolate. Distingem grupările majoritare cehe din împrejurimile localității Moldova Nouă, respectiv Gârnic, Sf. Elena, Berzasca, Liubcova, comunitățile din zona Orșovei, cu satele Bigăr, Eibenthal, Ogradena Nouă, precum și cele două sate din sudul Munților Semenic, Ravensca și Șumița. Prezența cehilor în această zonă este legată de colonizările din anii 1820-1860.

---

¹⁴ *Ibidem*, p. 22.

¹⁵ *Ibidem*, p. 32.

În această perioadă au fost atrași cehi din Boemia cu scopul vădit al defrișării pădurilor și al înființării industriei lemnului. Propaganda lansată populației cehilor și boemilor a fost efectuată de către firmele sau persoanele particulare care au luat în arendă exploatarea pădurilor din Banat. Deoarece spațiile montane prielnice acestui deziderat erau ocupate de autohtoni, pentru cei proaspăt aduși abia s-a găsit loc în regiunile deja defrișate sau defrișate ulterior. Acest ținut a aparținut fostului „regiment de graniță”, cu sediul la Caransebeș. Cauza rezidă și în faptul că autoritățile militare au fost de acord cu opera de colonizare a cehilor și boemilor (germanilor) din Banat. Majoritatea cehilor o formează locuitorii celor șapte sate complete cehe din sud-estul Banatului: Gârnice (*Gernik*), Sf. Elena, Ravenska (*Ravensko*), Bigăr (*Schnellersruhe*), Ogradena Nouă, Șumița (*Šumica*) și Eibenthal (*Jevental*)¹⁶.

În literatura geografică se specifică nivelul scăzut din punct de vedere economic al coloniștilor recrutați, magnații oferindu-le de lucru cehilor doar o perioadă de cinci-șase ani, apoi renunțând ușor la serviciile acestora. Coloniile au fost înființate în perioada 1823-1850; excepție a făcut Șumița, unde ultimii cehi au sosit în anul 1856. Antreprenorul Magyarli din Oravița și guvernatorii austrieci aveau o părere bună despre „spiritul colonizator și energia cehilor”. În comparație cu imigranții slovaci, cehii erau mai perseverenți. Primul obiectiv al noilor coloniști cehi a fost crearea de școli și biserici în localitățile nou înființate. Nivelul social al coloniilor a fost în continuă creștere până la primul război mondial. Atât timp cât industria lemnului a fost înfloritoare în zonă, nivelul lor de trai a fost acceptabil. Cehii specializați în cultura plantelor au provenit exclusiv din zonele joase ale Cehiei (Depresiunea Praga). Câteva familii de cehi s-au așezat, alături de români și germani, în Văliug (4,5%).

La recensământul din 1930, elementul ceh s-a păstrat majoritar în aceeași zonă sud-estică a Banatului, apărând o nouă colonie minieră cehă, Baia Nouă. Această localitate a luat ființă prin exodul cehilor din Bigăr, unde o parte din mine au fost închise. Existau, astfel, opt sate cu majoritate cehă: Gârnice, Sf. Elena, Bigăr, Baia Nouă, Eibenthal, Ogradena Nouă, Șumița și Ravensca.

Criza economică a anilor '30 a afectat și industria lemnului, veniturile cehilor devenind tot mai mici. Gârnice și Sf. Elena au fost centrele spirituale ale cehilor cărășeni și localitățile cele mai populate cu cehi din Banat. Locuitorii acestor sate nu se mai ocupau cu munca la pădure, orientându-se spre creșterea

---

¹⁶ *Ibidem*, p. 116.

vitelor. Cehii din Gârnic nu mai produceau decât pentru necesarul propriu. Condițiile naturale dificile au determinat ca până la 1940 să fie sărac și satul Sf. Elena, cea mai veche colonie cehă din Banat.

O importantă comunitate de cehi a format-o minerii de la Steierdorf–Anina. La Baia Nouă a lucrat populația masculină cehă din Bigăr și Eibenthal (navetiști). Numărul cehilor din satele Clopodia, Gârnic și Sf. Elena a fost în continuă scădere, din două motive: 150 de familii s-au întors în Cehoslovacia după cel de-al doilea război mondial; circa 50 de familii au imigrat în SUA¹⁷.

Cehii din Banat au fost și sunt bilingvi; în secolele trecute, o parte a cehilor cunoșteau limba germană, alții chiar maghiara, iar în prezent vorbesc și limba română. Este cunoscut procesul de germanizare a acestora la finele sec. al XIX-lea¹⁸.

Deținem câteva informații legate de situația etnicilor cehi din județele Caraș și Severin în anii 1944-1948: locuitorii din comuna Steierdorf–Anina (jud. Caraș), care s-au declarat de origine etnică cehă cu ocazia recensământului efectuat la nivelul județului menționat mai sus, erau somați să prezinte acte justificative în acest sens de la Oficiul Parohial până la data de 28 decembrie 1944, în caz contrar fiind considerați germani și tratați ca atare, măsură determinată de influența culturii și civilizației germane asupra cehilor și slovacilor bănățeni¹⁹; la începutul lunii octombrie 1946, cehii care locuiau în comuna Eibenthal (jud. Severin), în special cei înstăriți, erau îngrijorați datorită zvonului privind repatrierea forțată în Cehoslovacia, în regiunea sudetă, în cel mai scurt timp posibil, riscând să-și piardă avutul²⁰; în luna februarie 1947, *Comisia cehoslovacă pentru înscrierea cetățenilor români de origine etnică cehă pentru repatriere în Cehoslovacia* a ajuns în comuna Caransebeșul Nou (jud. Severin), făcând propagandă în această direcție, cu aprobarea Comisiei Aliate de Control și beneficiind de suportul logistic al Crucii Roșii Cehoslovace²¹; în iunie 1947, un număr de cca. 2.000 de etnici cehi din comunele Gârnic, Sf. Elena și Coronini (jud. Caraș) erau pregătiți pentru repatriere în Cehoslovacia, autoritățile

---

¹⁷ *Ibidem*, p. 116-117.

¹⁸ *Ibidem*, p. 118.

¹⁹ SJCASAN, fond *Consiliul Popular al orașului Anina (1885-1950)*, d. 17/1944, f. 4.

²⁰ SJTAN, fond *Legiunea de Jandarmi Severin*, d. 43/1946, f. 165.

²¹ SJCASAN, fond *Legiunea de Jandarmi Severin*, d. 96/1946, f. 69.

administrative fiind preocupate de „umplerea golului rămas” după plecarea acestora²²; în luna aprilie 1948, primarul comunei Coronini a intervenit pe lângă forurile superioare pentru a obține loturile de pământ și islazurile rămase de la cehii din Sf. Elena, care s-au repatriat în țara de origine în cursul anului 1947²³; deși cehii din satul Bigăr, care se repatriaseră în anul 1947, îi înștiințau pe cei rămași în România despre neîndeplinirea promisiunilor făcute de Comisia de Repatriere și solicitau intervenția acestora pe lângă guvernul român pentru a li se aproba revenirea în țară, în ziua de 7 iulie 1948 un număr de cca. 40 de familii de cehi din satele Zlatița, Gârnic și Sf. Elena (jud. Caraș) au plecat spre Cehoslovacia, drumul lung până în patria de origine urmând să fie parcurs cu mai multe camioane (până la Orșova) și, apoi, cu trenu²⁴.

Cehii, colonizați în Banat în secolele XVIII-XIX, se ocupau mai ales cu lucrul la pădure și cu mineritul, apropiindu-se foarte mult de germani la finele sec. al XIX-lea. După 23 august 1944, mulți cehi de pe raza județelor Caraș și Severin s-au repatriat în Cehoslovacia, pentru „repopularea” regiunii sudete (din care fuseseră expulzați germanii, în baza decretelor Beneš – n.n.), cu aprobarea Comisiei Aliate de Control și beneficiind de suportul logistic al Crucii Roșii Internaționale, deși promisiunile Comisiei de Repatriere s-au dovedit, de multe ori, imposibil de îndeplinit.

În concluzie, deși au fost semnalate, uneori, animozități între elementele etnice din județele studiate, în linii generale, raporturile au fost destul de bune, confirmând gradul înalt de civilizație și toleranță caracteristic Banatului.

---

²² *Făclia Banatului*, Timișoara, anul II, nr. 349, 21 iunie 1947, p. 1.

²³ SJCSAN, fond *Legiunea de Jandarmi Caraș*, d. 2/1948, f. 23.

²⁴ *Ibidem*, f. 113, 117.

ASPECTS CONCERNING THE SITUATION OF THE CZECH MINORITY FROM CARAŞ AND SEVERIN DISTRICTS (1944-1948)

Abstract

According to its population, these districts were formed predominantly by romanians and their occupation were variated. The germans were colonized in the eighteenth century and they were considered a factor of stability in Banat, so they become the main minority at the end of the nineteenth century. They were influenced by the movement lead ba Fritz Fabritius and by the integration in the German Ethnic Group, Dodt and Donauland. The hungarians were considered the newest element in Banat. After the Great Union their influence decreased. Between 1944-1948 the authorities supervised the hungarians' activity considered a contradiction to the state policy. The hungarians got together into political groups, such as: Madosz. The serbians arrived between the fifteenth and the eighteenth century. They proved to be great agriculturians, soldiers and traders. The serbians started a process of influencing the whole population of Banat. The jews were admitted by the chronicles with their presence in Banat for the first time at the beginning of the eighteenth century. They initiated a small industry, commerce and mass-media. The gipsies were mentioned on the Banat territory for the first time in the fifteenth century. They were freed from slavery in the middle of the nineteenth century, and they had a low educational level, but after the second world war the discrimination dissappeared officially. The czechs were colonised in Banat between the eighteenth and the nineteenth centuries. Their occupations were working in the forest, mining and so on. The ucrainians were established in Banat at the end of the nineteenth century and they cut forests. They contributed to the construction of the Caransebeş-Reşiţa railway in 1932. The slovacians arrived in Banat between the eighteenth and the nineteenth centuries, as a result to the hungarian colonisation. Unfortunately, we have a low level of information concerning other minorities, such as: croatians, italians, russians, polish, turkish and others. To sum it up, the relation between these ethnic elements were pretty good and it underlined the high level of civilisation and tolerance of the region of Banat.